Informatieboekje bij Behandelpaspoort

In gesprek gaan over uw behandelwensen

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Ontdekken wat uw wensen zijn

Stilstaan bij de vraag wat we willen als we ziek worden, doen we liever niet als we nog gezond zijn. Toch kan het goed zijn om hierover in gesprek te gaan en uw wensen vast te leggen.

Informatie verzamelen
Deze folder kan u helpen om goed geïnformeerde keuzes te maken. Want om te ontdekken wat u wel wil en liever niet wil, is het belangrijk om te weten welke mogelijkheden er in de gezondheidszorg zijn. Er valt meer te kiezen dan u misschien denkt. Zo kunt u zelf beslissen of u terughoudend wil zijn met medicijnen, reanimatie of acute ziekenhuisopname.

Bespreken
Het is belangrijk om uw persoonlijke wensen te bespreken met uw arts en de mensen die dichtbij u staan. Samen met uw arts kunt u de voor- en nadelen van een behandeling of

ingreep afwegen, ook als u nog jong of gezond bent. Tegelijkertijd leert uw arts u beter kennen. Hij of zij weet dan hoe u denkt over bijvoorbeeld medicijnen of op controle gaan bij de specialist. Ook als uw levensbeschouwing of cultuur belangrijk voor u is, is het goed om dit mee te wegen in uw behandelwensen.

Vastleggen
Het is goed om uw wensen op te schrijven, want het kan gebeuren dat u bijvoorbeeld door een ongeval of ziekte niet aanspreekbaar bent. Als u uw wensen opschrijft en ondertekent met uw naam en de datum, dan heet dit een wilsverklaring. Het 'behandelpaspoort' dat u bij deze folder heeft ontvangen is een boekje dat u kunt gebruiken als handvat om uw wensen te bespreken, maar ook om deze vast te leggen en is daarmee ook als wilsverklaring te gebruiken.

Uw mogelijkheden voor behandeling

Om goede keuzes te maken over uw behandeling nu en in de toekomst, is het belangrijk om te weten wat uw behandelmogelijkheden zijn. In deze folder staan de belangrijkste vormen van behandeling op een rij. Hier kunt u over nadenken en in gesprek gaan met uw arts.

Niet-acute zorg
Niet-acute zorg is alle zorg die geen haast heeft. Dit in tegenstelling tot acute zorg, wanneer onmiddellijk ingrijpen belangrijk of levensreddend kan zijn. Behandelwensen ten aanzien van niet-acute zorg zijn bijvoorbeeld of u medicijnen wil innemen of liever niet. Of dat u graag onder controle wil blijven bij de specialist(en) in het ziekenhuis. Zaken waarover u mag nadenken en die u mag overleggen.

Acute zorg
Acute zorg is zorg die onmiddellijk nodig is om

erger te voorkomen of uw leven te redden. Denk daarbij aan een ernstige val, een ongeluk of plotselinge benauwdheid. U kunt beter van tevoren nadenken in welke situaties u wel of niet met spoed naar het ziekenhuis gebracht wil worden, dan dat een spoedopname u overkomt. Het zou immers kunnen dat u liever thuis een behandeling met pijnstillers had ontvangen.

Reanimatie
Een speciale vorm van acute zorg is reanimatie. Een reanimatie wordt gegeven wanneer uw hart is gestopt. De behandelaren proberen het hart en de ademhaling weer op gang te krijgen. Dit gebeurt door hartmassage, mond-op-mond-beademing en/of een stroomstoot op de borstkas. Of de reanimatie slaagt hangt af van: de persoonlijke situatie, de plek van de reanimatie en de hoeveelheid tijd tussen de hartstilstand en reanimatie. Vooral kwetsbare, oudere mensen kunnen aanzienlijke restverschijnselen overhouden na een reanimatie.

Verzachtende zorg
Verzachtende zorg is bedoeld om u zo aangenaam mogelijk te laten leven met uw ziekte. Genezing van de ziekte staat dan niet meer bovenaan. Verzachtende zorg kan veel inhouden: van het bestrijden van pijn, tot het zoeken naar afleiding of het hebben van een goed gesprek over levensvragen. Als u dat wil en uw gezondheid het toestaat, kan de verzachtende zorg jarenlang doorgaan. Verzachtende zorg noemen we ook wel palliatieve zorg (niet te verwarren met palliatieve sedatie. Zie hieronder).

Alleen klachtenbehandeling
In uw leven kunt u op het punt komen geen enkele behandeling meer te willen die uw leven kan verlengen. Dan is er de mogelijkheid om alleen nog de klachten te behandelen. Dus

wel pijn of ongemak behandelen, maar geen medicijnen of vocht toedienen die het leven kunnen verlengen. Klachtenbehandeling heet ook wel symptomatische zorg. Vaak vloeien verzachtende zorg en symptomatische zorg uiteindelijk vanzelf in elkaar over. In elke fase van een ziekte is het belangrijk om met uw behandelaar in gesprek te blijven over uw wensen.

Palliatieve sedatie
Wanneer u ernstig ziek wordt of heel oud bent, kan het moment van sterven nabij zijn. Wanneer de arts ziet dat u niet meer voldoende reageert op de gebruikelijke behandeling en inschat dat u binnen twee weken komt te overlijden, dan kunt u samen voor palliatieve sedatie kiezen. De arts zorgt er met medicatie voor dat uw bewustzijn verlaagd wordt en dat u daardoor minder last heeft van uw klachten. Medicijnen die niet meer nodig zijn, worden gestopt. Vaak is er ook geen behoefte meer aan voeding of vocht. Uw lichaam zal het leven meestal in een rustig tempo loslaten.

Euthanasie
Palliatieve sedatie is niet hetzelfde als euthanasie. Bij euthanasie wordt het leven van een patiënt op een afgesproken moment actief beëindigd. Dat gebeurt door het toedienen of aanreiken van een middel dat de dood tot gevolg heeft. Een arts mag dit alleen doen als hij of zij zich houdt aan de strenge eisen van de wet. Zo moet uw keuze vrijwillig en weloverwogen zijn en uw lijden ondraaglijk en uitzichtloos. De weg naar euthanasie is een zorgvuldig traject en begint altijd met een gesprek met uw arts.

In gesprek gaan met uw arts

Deze folder kan een gesprek met uw arts niet vervangen. Om erachter te komen welke keuzes goed bij u passen, helpt het om een keer met uw arts van gedachten te wisselen. Uw arts kan uitleg geven over uw medische situatie en mogelijke risico's in de toekomst. Schrijf uw vragen en wensen thuis alvast op, dan heeft u een handvat tijdens het gesprek. Uw arts leert u door dit gesprek beter kennen en kan u in de toekomst beter helpen als hij of zij weet wat u wel en niet wil. Bespreek deze wensen niet alleen met uw huisarts, maar bijvoorbeeld ook met uw behandelend specialist.

Uw keuzes vastleggen in een wilsverklaring

Het is belangrijk dat uw arts(en) en de mensen die dichtbij u staan uw wensen kennen. Als u in een situatie terechtkomt waarin u er zelf niet meer over kunt vertellen, kunnen zij dat voor u doen. Maar niet altijd zijn uw arts of naasten in de buurt. Daarom is het goed om uw wensen zwart op wit vast te leggen.

Wilsverklaring
Een document waarin u uw wensen voor behandeling vastlegt, heet een wilsverklaring. Daarvoor hoeft u niet naar een notaris. De wet stelt geen eisen aan hoe een wilsverklaring eruit ziet. Wel is een vereiste dat op het document uw naam, de datum van ondertekening en uw handtekening staan. Een tekst in uw eigen woorden zegt vaak meer dan een standaardtekst. Leeftijd of gezondheid spelen geen rol voor het vastleggen. U mag altijd en

op elke leeftijd uw behandelwensen kenbaar maken en op papier zetten.

Verklaring aanpassen
Het is goed om met enige regelmaat stil te staan bij uw behandelwensen. Als uw situatie of mening verandert, kunt u altijd opnieuw in gesprek gaan en uw wensen vastleggen. Noteer de datum en onderteken het behandelpaspoort opnieuw.

Zelf verspreiden
Vanwege privacyregels is het voor artsen en behandelaren nog niet mogelijk om overal in het land uw gegevens en medische dossier in te zien. Zorg dus voor een kopie van uw behandelpaspoort voor de huisarts, maar ook voor bijvoorbeeld uw cardioloog en de thuiszorg. Heeft u belangrijke wijzigingen in het behandelpaspoort gemaakt, denk er dan aan om ook uw overige behandelaren een nieuwe ondertekende kopie te geven.

Op een vindbare plek neerleggen
U kunt ervoor kiezen om het behandelpaspoort altijd bij u te hebben. Maar in zeer acute situaties gaan hulpverleners er niet naar op zoek. Alleen als u een zichtbare niet-reanimeerpenning draagt, zullen zij niet reanimeren. Gelukkig is acute zorg voor de meeste mensen niet nodig en is er tijd om iemands wensen te onderzoeken. Zorg er in ieder geval voor dat uw behandelpaspoort makkelijk vindbaar is.

Zelf een vertegenwoordiger aanwijzen

Als u zelf niet meer goed in staat bent uw wensen toe te lichten, dan wijst de wet een persoon aan om u te vertegenwoordigen. In eerste instantie is dit uw partner. Als u die niet heeft, is de rangorde: partner, ouder, kind(eren, in volgorde van geboorte), broer, zus.

Wilt u liever iemand anders als vertegenwoordiger, dan moet u deze persoon in een schriftelijke verklaring aanwijzen (met daaronder uw handtekening en de datum). Ook dit hoeft niet officieel bij de notaris, maar kunt u toevoegen aan uw behandelpaspoort.

U kunt ook een professionele mentor benaderen, wanneer u niemand in uw omgeving heeft die u kan vertegenwoordigen, die u geschikt vindt of die u hiermee wil belasten. Deze mentor kan u vertegenwoordigen als dat in de toekomst nodig is.

Tot slot

Hopelijk bent u met de informatie in deze folder in staat om in gesprek te gaan met uw naasten over uw behandelwensen. In de loop van de tijd zal u merken dat u steeds beter in staat bent om uw wensen te formuleren.

Ruimte voor aantekeningen

Ruimte voor aantekeningen

Ruimte voor aantekeningen

Meer informatie over het Behandelpaspoort en andere initiatieven van ouderenarts Ester Bertholet kunt u vinden op:

www.esterbertholet.com

